

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Ensisijaisesti digitaalisen viranomaisviestinnän edistämishjelma

NIKO RUOSTETSAARI
OHJELMAN LAINSÄÄDÄNTÖRYHMÄN 1. KOKOUS
23.5.2024

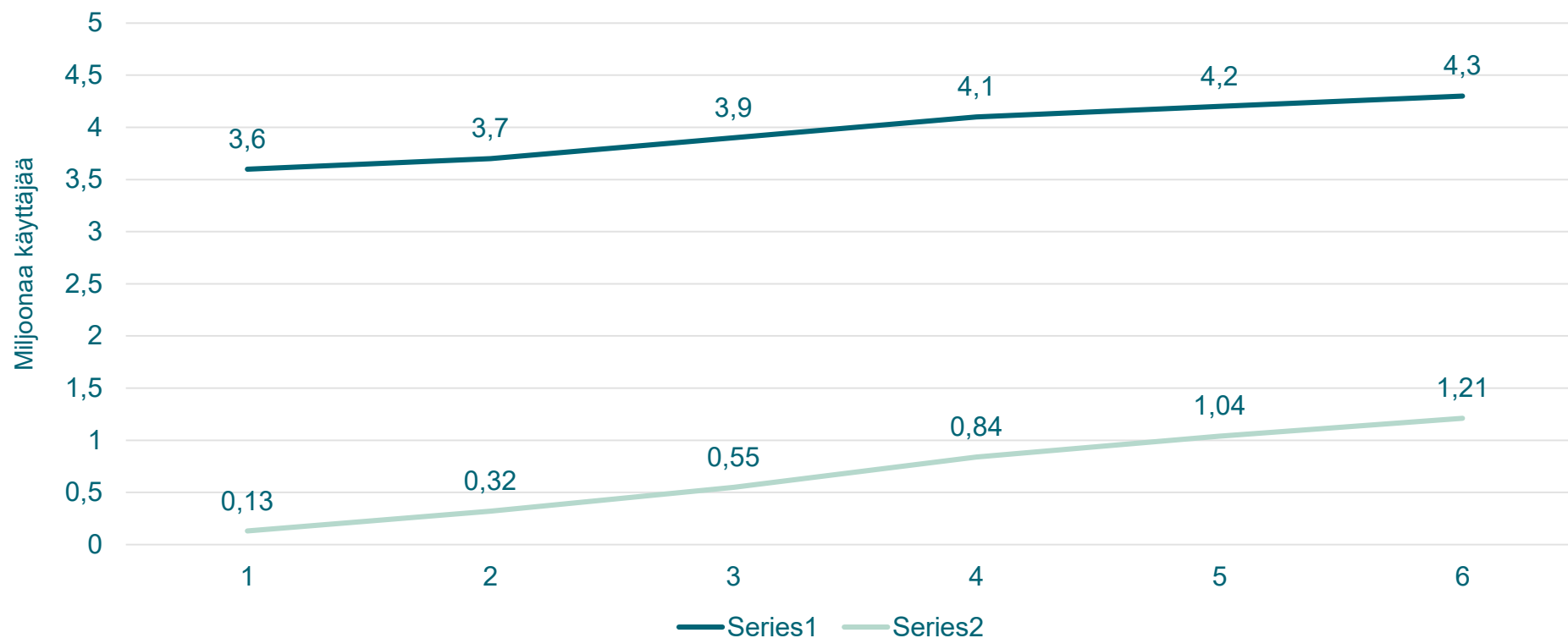
Ensisijaisesti digitaalisen viranomaisviestinnän edistämishjelma (27.3.2024 – 31.12.2027)

- Valtiovarainministeriön asettama julkisen hallinnon digitalisaatio-ohjelma, jonka tavoitteena toteuttaa sähköisen tiedoksiantomenettelyn ensisijaisuus viranomaisasioinnissa.
- Hallitusohjelma: Suomi siirtyy asteittain digitaalisten palveluiden ensisijaisuuteen viranomaisasiointikanavana. Lainsäädäntöä muutetaan siten, että digitaalisesta viranomaisviestinnästä tehdään ensisijainen viranomaisviestinnän kanava. (s. 112)
  - Hallitus selvittää kustannustehokasta tapaa mahdollistaa viranomaispostin lähettäminen yksityisiin digipostipalveluihin. (s. 112)
- Yhteiskunnan uudistamisen ministerityöryhmä linjannut (4.10.2023), että tulevaisuudessa viranomaiset lähettävät tiedoksiannot ainoastaan sähköisesti heille, joille digitaalinen asiointi on ylipäättään mahdollista. Tästä tehdään lakimuutoksilla velvoittavaa niille, jotka pystyvät asioimaan digitaalisesti, mutta digitaalisesta viranomaisviestinnästä voi hakea poikkeusta.
  - Ministerityöryhmä linjannut edelleen 17.5.2024 säädösvalmisteluhankkeen peruslinjauksista.
- Talouspoliittinen ministerivaliokunta linjannut (6.2.2024), että sähköisen asioinnin ensisijaisuuden mahdollistava lainsäädäntötyö priorisoidaan siten, että mahdollistetaan hankkeen kautta saatavien tuottavuushyötyjen toimeenpano. Tuottavuutta parannetaan hyödyntämällä aiempaa vahvemmin yhteisiä palveluita.
- Kehittämistä ohjaa ohjausryhmä, jossa edustettuna 20 organisaatiota keskeisistä viranomaisista ja sidosryhmistä (kansalaisjärjestöt, ministeriöt, virastot, kunnat ja hyvinvointialueet).

Nykytilanteesta

- Nykytilassa sähköinen tiedoksianto suostumukseen pohjautuva (asiointilaki 18-19 §).
  - DVV ylläpitää tukipalvelulain 11 § mukaista viranomaistoimintaan liittyvän sähköisen tiedoksiannon toteuttamista varten rekisteriä käyttäjien antamista sähköistä tiedoksiantomenettelyä koskevista yleisistä suostumuksista (Suomi.fi-viestit).
- Nykytilassa 1,3 miljoonaa kansalaista on antanut suostumuksen vastaanottaa viranomaisilta sähköisiä tiedoksiantoja Suomi.fi-viestien kautta.
  - Digitaalisesti asioivia kansalaisia on kuitenkin huomattavasti enemmän, esim. Suomi.fi-tunnistautumista käyttää vuodessa n. 4,3 miljoonaa kansalaista.
- Puhtaasti vapaaehtoiseen malliin pohjautuen puuttuvien käyttäjien saamiseksi Suomi.fi-viestien piiriin kuluu arviolta 15-20 vuotta.
  - Kansalaisten käyttöönottoon on panostettu viestinnän ja markkinoinnin keinoin. Suomi.fi-viestien palveluntuottaja DVV todennut, ettei vapaaehtoiset toimet riitä Suomi.fi-viestien tavoitetason toteutumiseen.
  - Esimerkiksi Verohallinto myös markkinoinut Suomi.fi-viestien käyttöönottoa omissa paperikirjeissään. Verohallinnon mukaan markkinoinnilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta Suomi.fi-viestien käyttöönottoihin.

Siirtymä Suomi.fi-viesteihin etenee hitaasti suhteessa Suomi.fi-tunnistautumisen käyttömääriin

Suomi.fi-viestien käyttö ja kehittämistarpeet

- Valtiontalouden tarkastusvirasto 11/2022: Käyttö ei ole viranomaisten kannalta kaikilta osin tarkoituksenmukaista, koska vain harvat kansalaiset tai yritykset ovat loppukäyttäjinä ottaneet palvelun käyttöön. Toisaalta kansalaisten käyttöönoton houkuttelevuus edellyttäisi myös laajempaa viranomaiskäyttöä.
  - Lainsäädännöllä on suuri merkitys erityisesti Viestit-palvelun mahdolliseen leviämiseen. Vertailukohtana käytettiin Tanskaa, jossa sähköisen viestinvälityskanavan käyttö on säädetty vastaanottajille lähtökohtaisesti pakolliseksi, ellei ole erityistä syytä siitä poiketa. Kansalaisia koskeva digitaalisen viranomaisviestinnän ensisijaisuus astui Tanskassa voimaan vuonna 2014.
  - Lisäksi Suomi.fi-viestien käytettävyyteen tulee jatkossakin panostaa sekä kirkastaa palvelun roolia osana viranomaisten omia asiointipalveluja ja viedä myös viranomaiskäyttöä eteenpäin.
- Esim. Verohallinnon selvitys 10/2023: veropostin sähköisen vastaanoton lisäämiseen on edellytyksiä ja halukkuutta suurella osalla niistä, jotka nykyään vastaanottavat postin paperisesti. Suomi.fi-viestejä pääsääntöisesti käytettäisiin, jos palvelu tulisi aktivoitua. Palvelun käytettävyyteen tulee kuitenkin panostaa jatkossakin.
- Myös DVV:n omat asiakasymmärrystutkimukset ovat tukeneet em. havaintoja. Palvelu on toisaalta edelleen melko heikosti tunnettu ja olemassa olevien ominaisuuksien kehittämisen lisäksi keskeisimmät kehittämistarpeet kohdistuvat siihen, että se olisi kaikilla viranomaisilla käytössä, jolloin palvelun hyödyt pääsivät konkretisoitumaan.

Ensisijaisesti digitaalisen viranomaisviestinnän edistäminen 2024-2027

Ensisijaisuus koskien sähköisesti asioivia kansalaisia. Oikeushenkilöiden ensisijaisuus on tunnistettu tulevaisuuden kehityskohde.

Ensisijaisuus koskien vahvaa sähköistä tunnistautumista käyttäviä kansalaisia (digitaaliseen asiointiin kyvykkäät) ja Suomi.fi-viestejä käyttäviä viranomaisia (tukipalvelulain 5 §). Ratkaisu ensisijaisuudesta poikkeamiseksi.

Viranomaisten ohjeistus, neuvonta ja mahdolliset valtionavustukset Suomi.fi-viestien käyttöönottoon.

Tekniset ja toiminnalliset edellytykset ensisijaisuuden toteuttamiselle ja tuottavuustavoitteiden saavuttamiseksi.

Kansalaisten informointi ja oikea-aikaiset digitukitoimet Suomi.fi-viestien käyttöönottoon.

Ohjelman tavoitteet

- Viranomaisviestinnästä ja tiedoksiannoista tehdään **lainsäädäntötoimin ensisijaisesti digitaalista heille, joille se on mahdollista. Tuetaan hallinnon asiakkaita** siirtymässä informaatio-ohjauksella ja neuvonnalla.
- Tuotetaan **julkiselle hallinnolle säästöjä** toimittamalla hallinnon asiakkaille viranomaisviestit ja tiedoksiannot postitse toimitettujen paperikirjeiden sijasta digitaalisesti (Suomi.fi-viestit).
- **Kasvatetaan Suomi.fi-viestien käyttöönotaneiden julkisen hallinnon organisaatioiden ja julkista tehtävää hoitavien organisaatioiden lukumäärää** lainsäädäntötoimin, informaatio-ohjauksella ja neuvonnalla sekä tukemalla viranomaisia palvelun käyttöönotossa valtionavustuskierroksen kautta.
- Mahdollistetaan **Suomi.fi-viestien laajempi ja sujuvampi käyttö** kehittämällä palvelua asiakaslähtöisesti tukien hallinnon tuottavuustavoitteita.
- Laaditaan **vaihtoehtoja ja ratkaisuja asteittaiselle siirtymälle** kohti laajempaa digitaalisten palveluiden ensisijaisuutta viranomaisasiointikanavana julkisessa hallinnossa.
- Selvitetään edellytykset ja keinot **mahdollistaa viranomaispostin lähettäminen yksityisiin digipostipalveluihin.**

Kehittämisen vaikutuksista

- Suorat kustannussäästöt muodostuvat viranomaisten postituskustannusten vähentymisenä paperisten kirjeiden korvautuessa sähköisillä tiedoksiannoilla. Koko julkiselle hallinnolle tavoitellut säästöt ovat arviolta yhteensä noin 58,8 miljoonaa euroa vuodessa uudistuksen astuessa voimaan.
  - Ohjelman investointikustannukset ovat suunnitellusti yht. 8,8 miljoonaa euroa pitäen sisällään säädösvalmistelun henkilöstöresursoinnin, DVV:n toimeenpanohankkeen ja valtionavustukset viranomaisille Suomi.fi-viestien käyttöönottojen kasvattamiseksi.
- Lisäksi kehittämisellä edistetään ajasta ja paikasta riippumatonta asiointia, nopeutetaan tiedoksiantojen toimittamista sekä tehostetaan julkisen hallinnon digitalisaatiota pohjautuen hallinnon yhteisiin palveluihin.
- Kansalaisten siirtymää ensisijaisuuden piiriin tuetaan selkeällä ja tavoittavalla viestinnällä sekä tarjoamalla sähköisen tiedoksiannon ensisijaisuuden edellyttämää digitukea. Toimenpiteistä vastaa Digi- ja väestötietovirasto osana toimeenpanohankettaan.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!

NIKO RUOSTETSAARI, ERITYISASIAANTUNTIJA
NIKO.RUOSTETSAARI@GOV.FI